

JORDYTAN FÖRÄNDRAS

Uppgift 7

Varför bildades en ny ö just här? Förklara med hjälp av kartan.

Uppgiften prövar följande del av kunskapskravet

Eleven har **grundläggande/goda/mycket goda** kunskaper om natur- och kulturlandskap och visar det genom att föra **enkla och till viss del/utvecklade och relativt väl/välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om processer som formar och förändrar jordytan, samt vilka konsekvenser det kan få för människor och natur.

Eleven kan även använda geografiska begrepp på ett **i huvudsak/relativt väl/väl** fungerande sätt.

Bedömningsaspekter

- I vilken utsträckning eleven kopplar uppkomsten av Surtsey till plattgränsen och/eller vulkanism.
- Om eleven tar upp plattornas rörelse från varandra (spridningszon) och förklarar hur detta hör ihop med vulkanism/vulkanutbrott.
- I vilken utsträckning eleven använder relevanta geografiska begrepp.

Beskrivning av progressionen

Belägg för nivå E	Belägg för nivå C	Belägg för nivå A
Elevens förklaring kopplas antingen till: plattgränsen eller vulkanism/vulkanutbrott. Geografiska begrepp förekommer i relevanta sammanhang.	Elevens förklaring kopplas både till: plattgränsen och vulkanism/vulkanutbrott. Geografiska begrepp förekommer i relevanta sammanhang.	Elevens förklaring kopplas både till: plattornas rörelse från varandra (spridningszon) och förklarar hur detta hör ihop med vulkanism/vulkanutbrott. Geografiska begrepp används genomgående i relevanta sammanhang.

Vanliga anledningar till att elevsvar inte ger belägg för nivå E

Om eleven enbart förklarar uppkomsten av Surtsey med att två plattor kolliderar med varandra ges inte belägg för nivå E.

Exempel på elevsvar som ger belägg för nivå E

Ön bildades mellan två olika plattor.

Kommentar: Av elevens förklaring framgår att eleven förstår att uppkomsten av Surtsey har att göra med plattgränsen. Geografiska begrepp förekommer i relevanta sammanhang.

Exempel på elevsvar som ger belägg för nivå C

Där är gränsen mellan Eurasiska plattan och Nordamerikanska plattan och det förklarar att det bildades en ny ö där. Det kanske även var en vulkan där under vattnet och då fick den ett utbrott och då bildades Surtsey.

Kommentar: Eleven kopplar uppkomsten av ön till plattgränsen och vulkanism. Eleven kopplar däremot inte samman plattgränsen med vulkanism. Eleven använder geografiska begrepp i relevanta sammanhang.

Exempel på elevsvar som ger belägg för A

Det har med vulkaner att göra. Det blir ett vulkanutbrott i vattnet, eller alltså under vattnet. Det kommer lava/magma upp över ytan och bildar en ö - när lavan stelnar. Det beror på att ön ligger precis där eurasiska plattan och den nordamerikanska plattan delar på sig och då blir det ett hål mellan dem och lavan flyter igenom.

Kommentar: Eleven förklarar uppkomsten av ön med att det finns en plattgräns där och att plattorna rör sig från varandra. Eleven kopplar samman detta med vulkanism och geografiska begrepp används genomgående i relevanta sammanhang.